

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

**Για την κα. Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού και
τον κ. Υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργώ (κ. Θοδωρή Λιβάνιο)**

**Θέμα: Υπόμνημα των εργαζομένων του Αρχαιολογικού Μουσείου
Ηρακλείου**

Οι βουλευτές Ηρακλείου Ηγουμενίδης Νικόλαος, Βαρδάκης Σωκράτης και Μαμουλάκης Χάρης καταθέτουν προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού και τον Υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργώ στον Υπουργό Επικρατείας το αναλυτικό υπόμνημα των εργαζομένων του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου που απευθύνεται προς τον Πρωθυπουργό σχετικά με την μετατροπή του Μουσείου σε ΝΠΔΔ και που υπογράφουν 56 εργαζόμενοι του Μουσείου.

Με το εν λόγω υπόμνημα οι εργαζόμενοι επισημαίνουν μεταξύ άλλων ότι «θεωρούμε ηθική υποχρέωση και ευθύνη να καταθέσουμε τις σκέψεις μας για τη δρομολογούμενη μετατροπή των μεγάλων Δημόσιων Μουσείων σε ΝΠΔΔ, μία ιστορική εξέλιξη με συνέπειες που θα αποτυπωθούν στην ταυτότητα των Μουσείων σε επιστημονικό, οικονομικό και διοικητικό επίπεδο», ενώ παράλληλα εκφράζουν την έντονη διαμαρτυρία τους «για την παντελή έλλειψη ενημέρωσής τους στις εξελίξεις και τον αποκλεισμό μας από την όποια διαδικασία διαβούλευσης για τη σύνταξη του σχετικού νομοσχεδίου, ως θα αναμέναμε στο πλαίσιο δημοκρατικού διαλόγου αλλά και ουσιαστικής ανταλλαγής απόψεων ανάμεσα στους καθ' ύλην αρμόδιους φορείς για θέματα πολιτιστικής διαχείρισης των μνημείων σύμφωνα με το Σύνταγμα».

Επισυνάπτεται η σχετική αναφορά.

**Παρακαλούμε για την απάντηση και τις σχετικές ενέργειες και να μας
ενημερώσετε σχετικά.**

Αθήνα, 18 Ιανουαρίου 2021

Οι καταθέτοντες βουλευτές

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Βαρδάκης Σωκράτης

Μαμουλάκης Χάρης

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,

ως εργαζόμενοι σε ένα από τα μεγαλύτερα Μουσεία της χώρας, θεωρούμε ηθική υποχρέωση και ευθύνη να καταθέσουμε τις σκέψεις μας για τη δρομολογούμενη μετατροπή των μεγάλων Δημόσιων Μουσείων σε ΝΠΔΔ, μία ιστορική εξέλιξη με συνέπειες που θα αποτυπωθούν στην ταυτότητα των Μουσείων σε επιστημονικό, οικονομικό και διοικητικό επίπεδο. Εκφράζουμε καταρχήν την έντονη διαμαρτυρία μας για την παντελή έλλειψη ενημέρωσής μας για τις εξελίξεις και τον αποκλεισμό μας από την όποια διαδικασία διαβούλευσης για τη σύνταξη του σχετικού νομοσχεδίου, ως θα αναμέναμε στο πλαίσιο δημοκρατικού διαλόγου αλλά και ουσιαστικής ανταλλαγής απόψεων ανάμεσα στους καθ' ύλην αρμόδιους φορείς για θέματα πολιτιστικής διαχείρισης των μνημείων σύμφωνα με το Σύνταγμα. Από τις αρχές του 20ου αιώνα, η ίδρυση του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου ταυτίστηκε με την προστασία, προβολή και ανάδειξη του πλούσιου πολιτιστικού αποθέματος της Κρήτης. Σε καιρούς δύσκολους, εμβληματικές μορφές της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, ενεργώντας ως εντολοδόχοι του Ελληνικού Δημοσίου, διέσωσαν τους πολύτιμους θησαυρούς του και διαφύλαξαν τις μοναδικές Συλλογές του για τις επόμενες γενιές και για την παγκόσμια κοινότητα. Πρόσφατα, μέσα από ένα εκτεταμένο πρόγραμμα ανακαίνισης των κτηριακών εγκαταστάσεων και επανέκθεσης των Συλλογών που υλοποιήθηκε με οικονομικούς πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ΑΜΗ εκσυγχρονίστηκε και ανανεωμένο άνοιξε ξανά τις πύλες του για το κοινό το Μάιο του 2014. Στα χρόνια που ακολούθησαν, η πολύτιμη εμπειρία που κατακτήθηκε κατά τη διάρκεια του μακρόπνοου και απαιτητικού έργου της Επανέκθεσης, μετουσιώθηκε σε στοχευμένες εξωστρεφείς δράσεις που μορφοποίησαν τη νέα ταυτότητα του Μουσείου, σύμφωνα με τις σύγχρονες απαιτήσεις.

Από τις δράσεις του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, που προσφέρονται όλες δωρεάν στο κοινό, αναφέρουμε ενδεικτικά θεματικές ξεναγήσεις επετειακού ή μη χαρακτήρα, αρχαιολογικές περιοδικές εκθέσεις, εικαστικές εκθέσεις σύγχρονης τέχνης, ψηφιακά εκπαιδευτικά προγράμματα, βιωματικά εργαστήρια και εκπαιδευτικές δράσεις με ποικίλες κατηγορίες κοινού, περιηγήσεις αρχαιολογικών χώρων, επιστημονικά προγράμματα, συνεργασίες με ερευνητικούς φορείς και Πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού. Οι δράσεις αυτές συνθέτουν το εύρος της επαφής μας με το κοινό και έχουν καταξιωθεί για τους σκοπούς και την αποτελεσματικότητά τους με τη βράβευσή μας με ειδική τιμητική διάκριση από τον πολιτισμικό οργανισμό European Museum Forum το 2017. Ταυτόχρονα, η ενεργός συμμετοχή μας σε εκθέσεις του ΥΠΠΟΑ στο εξωτερικό, η φιλοξενία στο ΑΜΗ ανταποδοτικών εκθέσεων με αρχαία έργα από την Ιαπωνία και την Κίνα το 2021 και το 2022 αντιστοίχως, η διοργάνωση από το ΑΜΗ περιοδικής έκθεσης μεγάλης κλίμακας με έργα από τις μόνιμες Συλλογές και τις αποθήκες του Μουσείου στο Palace Museum του Πεκίνου το 2022, η συμμετοχή στη διοργάνωση περιοδικής έκθεσης στο Ashmolean Museum της Οξφόρδης στα τέλη του 2022 και το 2023 και η ανάπτυξη επαφών με πολιτισμικούς φορείς του εξωτερικού εγγράφουν το ΑΜΗ στον κατάλογο αξιόπιστων πολιτιστικών εταίρων σε διεθνές επίπεδο και προάγουν τις πολιτιστικές ανταλλαγές.

Παράλληλα, μέσα από την αξιοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων, το ΑΜΗ έχει εισέλθει δυναμικά στη νέα ψηφιακή εποχή. Ο εκπονούμενος διαδικτυακός κόμβος του Μουσείου, η μελέτη του οποίου πραγματοποιήθηκε αποκλειστικά από το επιστημονικό προσωπικό του ΑΜΗ, περιλαμβάνει 1000 ψηφιακές εγγραφές εκθεμάτων από τις μόνιμες Συλλογές, πλούσιο εποπτικό υλικό, εικονική περιήγηση, εφαρμογές για κινητά, ψηφιακή ξενάγηση, ψηφιακή εκπαιδευτική δράση, ψηφιακό χάρτη με θέσεις προέλευσης των εκθεμάτων από όλη την Κρήτη, καθώς και προμήθεια του αναγκαίου ψηφιακού εξοπλισμού για την ψηφιοποίηση εκθεμάτων με ίδια μέσα, με σκοπό την εξυπηρέτηση μελετητικών προγραμμάτων, τη δημιουργία εικονικών εκθέσεων και εκπαιδευτικών δράσεων με ΑΜΕΑ. Η δυνατότητα συνεχούς ανατροφοδότησης του διαδικτυακού κόμβου παρέχει στο ΑΜΗ ένα καινοτόμο εργαλείο για την εξυπηρέτηση των σύγχρονων μουσειακών αναγκών. Δεν επικεντρωθήκαμε ωστόσο μόνο στην αναβάθμιση της παρουσίας μας στο διαδίκτυο. Ήδη είναι έτοιμη η μελέτη ψηφιακού έργου για το επόμενο ΕΣΠΑ, το οποίο θα εμπλουτίσει τη βιωματική εμπειρία του επισκέπτη στον εκθεσιακό χώρο μέσα από πολυμεσικές τεχνολογίες αιχμής.

Μετά από τα παραπάνω, επιτρέψτε μας να αναρωτηθούμε πού δεν μπορέσαμε να ανταποκριθούμε εξαιτίας των περιορισμών του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, για να κατανοήσουμε την αναγκαιότητα της μετατροπής μας σε ΝΠΔΔ. Οι απόψεις των επισκεπτών μας ίσως είναι διαφωτιστικές προς την κατεύθυνση αυτή. Καθημερινά γινόμαστε αποδέκτες θετικότερων σχολίων για το περιεχόμενο, τον τρόπο έκθεσης, τον πλούτο και τις δραστηριότητες του ΑΜΗ. Αντίθετα, δεχόμαστε αρνητικά σχόλια για τη μη λειτουργία του κυλικείου επί δυόμισι χρόνια – μόλις το καλοκαίρι ολοκληρώθηκε ο σχετικός διαγωνισμός, λόγω της πανδημίας ωστόσο παρέμεινε κλειστό – και για τις περιορισμένες δυνατότητες τουπωλητηρίου. Η ανεπαρκής λειτουργία τους ωστόσο δεν οφείλεται σε δική μας υπαιτιότητα, καθώς η διαχείρισή τους εμπίπτει στην αρμοδιότητα του τέως ΤΑΠ, ενός φορέα ΝΠΔΔ. Άσχετα με τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης, αρκετά συχνά συνδράμαμε το έργο του ΤΑΠ με συγκεκριμένες προτάσεις για την αναβάθμιση τουπωλητηρίου και την αύξηση των εσόδων του. Αξίζει άραγε η μετατροπή μας σε ΝΠΔΔ για τη θεραπεία των συγκεκριμένων προβλημάτων αντί της εξεύρεσης λύσεων εντός του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου;

Πώς διαπιστώθηκε λοιπόν, ότι δεν εκπληρώνουμε το σκοπό μας ή ότι ο σκοπός μας θα εκπληρωθεί καλύτερα με τη μετατροπή του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου σε ΝΠΔΔ; Ποια είναι η μελέτη που έχει προηγηθεί; Έχουν ληφθεί υπόψη ποσοτικά στοιχεία και ποιοτικά χαρακτηριστικά καθώς και οι ιδιαιτερότητες κάθε Μουσείου; Τι μέλλει γενέσθαι με τα έσοδα όλων των μεγάλων Μουσείων της χώρας και από που θα χρηματοδοτούνται τα μικρότερα αλλά σημαντικά έργα του Υπουργείου Πολιτισμού σε όλη τη χώρα, εάν χάσουν την οικονομική ενίσχυση από τα έσοδα που προέρχονται από τα Δημόσια Μουσεία;

Η απουσία ευρύτερου δημόσιου διαλόγου με τους καθ' ύλην αρμόδιους με απτά στοιχεία δημιουργεί καχυποψία και δυναμιτίζει τη σχέση εμπιστοσύνης με το κράτος. Επιπλέον, επιτρέπει την ανάπτυξη ιδεοληψιών και δίνει την εντύπωση ότι εκλείπει σε μέγιστο βαθμό η οποιαδήποτε διάθεση κοινωνικής συνεννόησης.

Αξιότιμε κύριε πρωθυπουργέ, οι εργαζόμενοι στα Δημόσια Μουσεία δίνουμε καθημερινά τον καλύτερό μας εαυτό για την προστασία, προβολή και ανάδειξη του πολιτιστικού μας πλούτου εντός και εκτός Ελλάδας. Τα Μουσεία είναι ζωντανά

κύτταρα πολιτισμού και εκπαίδευσης για τις τοπικές κοινωνίες και ενεργοί εταίροι της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας. Μέσα από τις δράσεις τους προωθούν τις αρχές της δημοκρατίας, της κοινωνικής ισότητας και αλληλεγγύης, της κοινωνικής δικαιοσύνης, της καταπολέμησης των διακρίσεων, του ανθρωπισμού, του κοινωνικού διαλόγου και της ανεκτικότητας, του δικαιώματος στη γνώση, της κριτικής σκέψης. Ελπίζουμε και ευχόμαστε η κοινωνική προσφορά των Μουσείων να παραμείνει δημόσιο αγαθό, προσβάσιμο σε όλους, έτσι ώστε να εξακολουθούν να συμβάλλουν στην πολιτιστική πρόοδο και ευημερία του κοινωνικού συνόλου, όπως διασφαλίζεται με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο.

Με τιμή,

Οι εργαζόμενοι του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου

